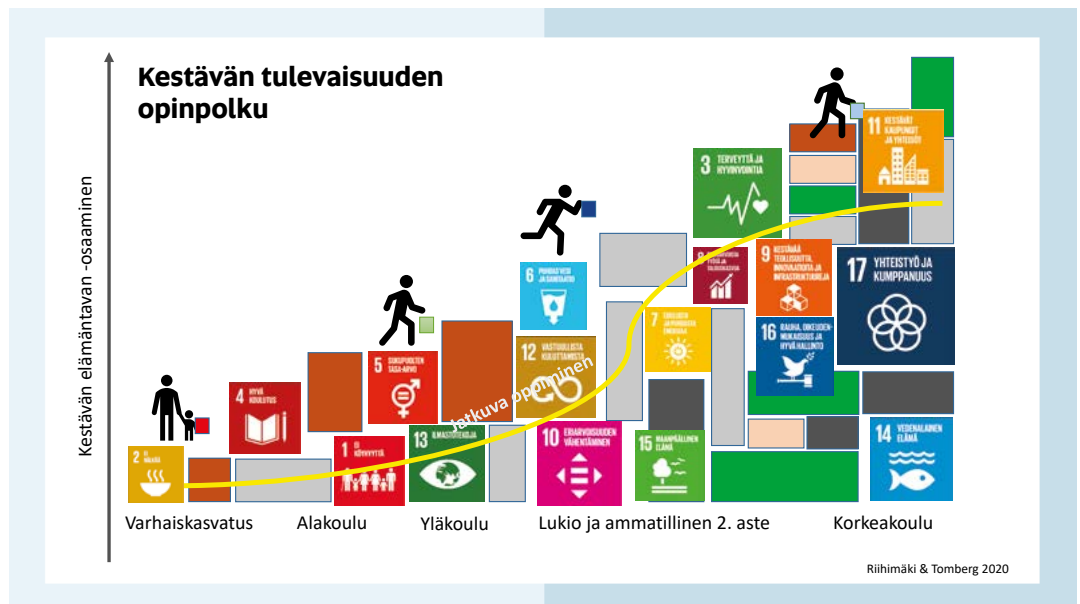

YK:n Agenda 2030 -tavoitteet ja Vasu kohtaavat

Agenda 2030

Agenda 2030 on Yk:n kestävän kehityksen ohjelma, joka ohjaa kaikkia maailman maita, Suomi mukaan lukien, ponnistelemaan kestävän tulevaisuuden eteen. Agenda 2030 koostuu 17 tavoitteesta, jotka pyrkivät kestävyden saavuttamiseen kaikilla elämänaloilla.

Johdanto

Koulutuksella ja kasvatuksella on merkittävä rooli Agenda 2030 tavoitteiden saavuttamisessa. Ihmisillä tulee olla riittävästi ymmärrystä kestävä kehityksen edellytyksistä ja eväitä osallistua yhteisiin talkoisiin.

Oulun varhaiskasvatuksen kestävä kehityksen Reppu-työryhmä on tässä materiaalissa yhdistänyt Agenda 2030 tavoitteet **Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018 ja Oulun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelman** sisältöihin. YK:n Agenda 2030 tavoitteet ja vasu kohtaavat -materiaali on tarkoitettu valmiiksi työkaluksi varhaiskasvatuksen työntekijöille. Materiaalin tarkoituksena on syventää henkilöstön tietoisuutta kestävä tulevaisuuden kasvatuksen merkityksestä ja antaa käytännön toimintavinkkejä.

Oulussa kestävä tulevaisuuden kasvatuksen päämääränä on ekososiaalisesti sivistynyt oululainen, joka ymmärtää omien tekojensa vaikutukset toisiin ihmisiin, luontoon sekä yhteiskuntaan ja hän myös toimii ymmärryksensä mukaisesti.

Kun kasvatuksen ja opetuksen arvopohja painottuu kestävä kehityksen periaatteille, voidaan puhua kestävä tulevaisuuden kasvatuksesta. Se on vastuun antamista ja vastuun kantamista. Aikuisen innostava asenne ja malli ovat lapsen oppimisen lähtökohta.

Reppu-työryhmä:

Hietanen Leena	Teknologiakylän pk.
Huhtelin Päivi	Palokan pk.
Kiljander Riina	Saloilan pk.
Koivuniemi Maarit/ Jylhä Outi	Korvensuoran pk.
Mankinen Tarja	Mäntylä-Snellmanin pk.
Oikarinen Jaana	Kuukkelin pk.
Räätäri Minna	Kalliolan pk.
Vilppola Marjo	Ylikiimingin pk
Saloranta Raija	Alakööki
Tuomala Hanna	Alakööki

1 EI KÖYHYTTÄ

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä.

► *2. Varhaiskasvatuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet s. 15*

Toimintavinkkejä:

1. Hankitaan päiväkotiin urheiluvälineitä lainattavaksi (vanhempien lahjoitukset, kirpputorilta jne.)
2. Järjestetään vaihtotoreja perheille (urheiluvälineet, kirjat, lelut jne.)
3. Järjestetään päiväkodin tarjoamana kulttuuritapahtumia (nukketeatteri jne.)
4. Tiedotetaan perheille suunnatuista palveluista

2 EI NÄLKÄÄ

Ruokakasvatuksen tavoitteena on

- myönteinen suhtautuminen ruokaan ja syömiseen
- monipuoliset ja terveyttä edistävät ruokailutottumukset
- omatoiminen ruokailu ja monipuolinen, riittävä syöminen
- ateriahetkien kiireetön ilmapiiri
- hyvien pöytätapojen ja yhdessä syömisen kulttuurin opettelu
- ruokiin, niiden alkuperään, ulkonäköön, koostumukseen ja makuominaisuuksiin tutustuminen eri aistien avulla tutkivalta
- ruokasanaston kehittäminen ruoasta keskustelemalla sekä tarinoiden ja laulujen avulla

► *Kasvan, liikun ja kehityn s. 82*

Toimintavinkkejä:

1. Aamupuuron tähteestä leivotaan lasten kanssa sämpylöitä ja samalla vähennetään ruokahävikkiä
2. Ruuan reitteihin tutustuminen. www.ruokatieto.fi
3. Lasten makuraadit esim. kasviksista, marjoista, hedelmistä jne.

3 TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA

Itsestä huolehtimiseen, terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät taidot ovat kaikille tärkeitä. Varhaiskasvatuksen tehtävä on vahvistaa lasten hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyviä taitoja.

► *Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot s. 32*

Varhaiskasvatuksessa arvostetaan terveellisiä, turvallisia ja liikunnallisia elämäntapoja.

► *Hyvinvointi, turvallisuus ja kestävä elämäntapa s. 39*

Lapsen hyvinvoinnin perusedellytys on sujuva arki. Se rakentuu lapsen henkilökohtaisen kokemuksen kautta. Lapsen hyvinvoinnin perusedellytyksiä ovat lapsen onnistumisen kokemukset, hyväksytyksi ja kuulluksi tuleminen, myönteisen palautteen saaminen sekä turvallisuuden tunteen kokeminen.

► *Välittävä toimintakulttuuri kehittämisen tavoitteena s. 40*

Toimintavinkkejä:

1. Arjen taitojen vahvistaminen ja opettaminen (pukeutuminen, ruokailu)
 - Käsienpesun eri vaiheiden opettaminen
 - Kuvatuki sään mukaisesta pukeutumisesta
 - Lapselle mahdollisuus vaikuttaa omaan ruoka-annoskokoon (vähän vai paljon)
2. Lasten ja vanhempien osallisuus näkyväksi:
 - Lasten mielenkiinnon kohteiden huomioiminen (toiveiden tynnyri, viikon henkilö)
 - Lapset mukana pedagogisessa dokumentoinnissa esim. valokuvaamalla
 - Kuulumisien ja ajatusten vaihtamiset vanhempien kanssa päivittäisissä kohtaamisissa
3. Tunnekuvien ja tunnemittarin monipuolinen käyttö tunteiden säätelyn tukena
4. Liikuntaan kannustava toimintakulttuuri
 - Valmiit liikuntaleikki- ja toimintaideakortit sisä- ja ulkoliikuntaan liikunnan vuosikello huomioiden
5. Lapsella on mahdollisuus lepoon ja rauhoittumiseen päivittäin
6. Turvataitokasvatus vahvistaa lapsen itseluottamusta ja itsearvostusta, edistää tunne- ja vuorovaikutustaitoja ja digiturvataitoja sekä lisää selviytymistaitoja turvallisuutta uhkaavissa ja hämmentävissä kiusaamisen häirinnän, väkivallan ja ahdistelun tilanteissa.
Oulun kaupungin opetusmateriaalin avulla voidaan harjoitella näitä teemoja

► www.ouka.fi/turvataitokasvatus

4 HYVÄ KOULUTUS

Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää sekä tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla.

► *1. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja paikalliset varhaiskasvatussuunnitelmat s. 5*

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

► *1.1 Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja niiden velvoittavuus s. 5*

Varhaiskasvatus ja siihen kuuluva esiopetus sekä perusopetus muodostavat lapsen kehityksen ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle.

► *2.3 Varhaiskasvatus osana lapsen kasvun ja oppimisen polkua s. 22*

Toimintavinkkejä:

1. Oppimis- ja leikkiympäristöjen monipuolisuus sisällä ja ulkona sekä päiväkodin ulkopuolisissa oppimisympäristöissä
 - Puoli päivää pihalla -toimintakulttuuri
 - retki- ja tutustumiskohteet kotikaupungissa
2. Lasten siirtymät ryhmästä toiseen toteutetaan suunnitelmallisesti yhteistyössä lasten, huoltajien ja henkilökunnan kanssa
3. Esi- ja alkuopetuksen suunnitelmallinen ja tavoitteellinen lähiyhteistyö

5 SUKUPUOLTEN TASA-ARVO

Varhaiskasvatus edistää suomalaisen yhteiskunnan demokraattisia arvoja, kuten yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja moninaisuutta. Lapsilla tulee olla mahdollisuus kehittää taitojaan ja tehdä valintoja esimerkiksi sukupuolesta, syntyperästä, kulttuuritaustasta tai muista henkilöön liittyvistä syistä riippumatta.

► *Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus s. 25*

Ammatillinen, avoin ja kunnioittava suhtautumien monimuotoisiin perheisiin ja perheiden erilaisiin kieliin, kulttuureihin, katso-
muksiin ja uskontoihin, perinteisiin sekä kasvatusnäkömyksiin luo edellytyksiä hyvälle kasvatustyölle. Lasten perheidentiteettiä ja perhesuhteita tuetaan siten, että jokainen lapsi voi kokea perheensä arvokkaaksi.

► *Perheiden monimuotoisuus s. 25*

Toimintavinkkejä:

1. Sukupuolisensitiivisyys ja -neutraalius kaikessa toiminnassa – ei ole ”tyttöjen ja poikien leikkejä”
2. Arvotaan leikkikaverit ja/tai leikit, vaihtuvat leikkiryhmät
3. Leikkiympäristön ideoiminen ja rakentaminen yhdessä lasten kanssa
4. Lasten kirjallisuuden avulla tutustutaan monimuotoisiin perheisiin

6 PUHDAS VESI JA SANITAATIO

7 EDULLISTA JA PUHDASTA ENERGIAA

Kaikessa toiminnassa huomioidaan ekologisesti, sosiaalisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti kestävä elämäntavan välttämättömyys. Arjen valinnoilla ja toiminnalla ilmennetään vastuullista suhtautumista luontoon ja ympäristöön. Varhaiskasvatuksessa edistetään välineiden ja tilojen yhteiskäyttöä, kohtuullisuutta, säästäväisyyttä, korjaamista ja uusiokäyttöä.

► *Hyvinvointi, turvallisuus ja kestävä elämäntapa s. 39*

Arjessa näkyvät monipuolisesti kestävä kehityksen taloudelliseen ja ekologiseen ulottuvuuteen kuuluvat ympäristöä säästävät ja ympäristökuormitusta vähentävät toimet.

► *Kestävä kehitys s. 46*

Ympäristökasvatuksella edistetään kestävä elämäntapaan kasvamista ja siinä tarvittavien taitojen harjoittamista.

► *Tutkin ja toimin ympäristössäni s. 79*

Toimintavinkkejä:

1. Opetellaan vettä säästävää käsienpesu
2. Malliopettaminen ja mallioppiminen arjen ympäristöä säästävissä toiminnoissa
3. Sammutetaan turhat valot ja laitteet
4. Käytetään kierrätysmateriaalia ja luonnonmateriaalia kädentöissä, kuvataiteissa ja askartelussa
5. Kuivauskaapin energiatehokas täyttö ja käyttö
6. Materiaalien säästäväinen käyttö ja välineiden korjaaminen

8 IHMISARVOISTA TYÖTÄ JA TALOUSKASVUA

Yrittäjyys- ja työelämätaidot ovat varhaiskasvatuksessa lapsen vahvuuksien tunnistamista, itsetuntemuksen tukemista leikin ja positiivisen palautteen avulla, lasten mielenkiinnon kohteiden huomioimista, luovuutta edistävien työtapojen käyttöä toiminnassa sekä kannustamista omatoimisuuteen ja yhteiseen vastuunottoon.

► *Varhaiskasvatuksen yrittäjyyskasvatus s. 78*

Oppimista tapahtuu muun muassa lasten havainnoissa ja tarkkaillessa ympäristöä sekä jäljitellessä muiden toimintaa. Lapset oppivat myös leikkien, liikkuen, tutkien, erilaisia työtehtäviä tehden, itseä ilmaisten sekä taiteisiin perustavassa toiminnassa.

► *2.5 Oppimiskäsitys s. 28*

Toimintavinkkejä:

1. Lapsen vahvuuksien havainnointi, tunnistaminen ja nimeäminen
2. Iloitaan yhdessä uuden taidon ja tiedon oppimisesta
3. Pienet työtehtävät arjessa
4. Tutustutaan eri ammatteihin ja työtehtäviin

9 KESTÄVÄÄ TEOLLISUUTTA, INNOVAATIOITA JA INFRASTRUKTUUREJA

Varhaiskasvatus on pyrittävä järjestämään lähellä palvelun käyttäjiä.

- ▶ *2.1 Varhaiskasvatuksen järjestämistä ohjaavat velvoitteet s. 15*

Lasten kanssa tutkitaan ja havainnoidaan tieto- ja viestintäteknologian roolia arkielämässä sekä tutustutaan erilaisiin tieto- ja viestintäteknologisiin välineisiin, sovelluksiin ja peleihin.

- ▶ *Monilukutaito sekä tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen s. 33*

Toimintavinkkejä:

1. Omaan leikki- ja lähiympäristöön vaikuttaminen esim. epämieluisien paikkojen kuvaaminen ja niiden muuttaminen mielisiksi. Kehitetään leikkiympäristön toiminnallisuutta lasten toiveiden perusteella.
2. Lasten osallistaminen pihan toimivuuden parantamiseen
3. Tieto- ja viestintäteknologian monipuolinen käyttö arjessa

10 ERIARVOISUUDEN VÄHENTÄMINEN

Varhaiskasvatustilain mukaan varhaiskasvatuksen yhtenä tavoitteena on tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista.

► *2.1 Varhaiskasvatuksen järjestämistä ohjaavat velvoitteet s. 16*

Aktiivinen ja vastuullinen osallistuminen ja vaikuttaminen luovat perustan demokraattiselle ja kestäväälle tulevaisuudelle.

Osallistumisen ja vaikuttamisen kautta lasten käsitys itsestään kehittyy, itseluottamus kasvaa ja yhteisössä tarvittavat sosiaaliset taidot muovautuvat.

► *Osallistuminen ja vaikuttaminen s. 33*

Yhteisön jäsenet tulevat kohdatuiksi ja kohdelluiksi yhdenvertaisina riippumatta henkilöön liittyvistä tekijöistä (Yhdenvertaisuuslaki). Toimintakulttuurin kehittämisen kannalta on tärkeää, että yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koskevista asenteista keskustellaan työyhteisössä. Lisäksi tulee pohtia, miten esim. kieleen, etnisyyteen, katsomukseen, vammaisuuteen, sukupuoleen ja sen moninaisuuteen liittyvät asenteet näkyvät puheissa, eleissä, teoissa ja toimintatavoissa. Nämä mallit välittyvät lapsille.

► *Osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo s. 38*

Toimintavinkkejä:

1. Ryhmän yhteisten sopimusten laatiminen yhdessä lasten kanssa
2. Kotikansainvälisyys on oman yhteisön moninaisuuteen tutustumista esim. kirjallisuuden, musiikin, juhlaperinteiden yms. avulla
3. Kielitietoisuus näkyy arjessa esim. synttärilaulu eri kielillä
4. Lapsen osallisuuden kokemus toteutuu yksilöllisten tavoitteiden kautta
5. Toteuttamalla vasua vähennämme eriarvoisuutta

11 KESTÄVÄT KAUPUNGIT JA YHTEISÖT

Varhaiskasvatus on pyrittävä järjestämään lähellä palvelun käyttäjiä.

► *2.1 Varhaiskasvatuksen järjestämistä ohjaavat velvoitteet s. 15*

Varhaiskasvatuksessa oppimisympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä ja kehitys huomioon ottaen.

► *2.1 Varhaiskasvatuksen järjestämistä ohjaavat velvoitteet s. 17*

Kaikessa toiminnassa huomioidaan ekologisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti kestävä elämäntavan välttämättömyys. Varhaiskasvatuksessa edistetään välineiden ja tilojen yhteiskäyttöä, uusiokäyttöä jne.

► *Hyvinvointi, turvallisuus ja kestävä elämäntapa s. 39*

Toimintavinkkejä:

1. Ohjataan lapsia rakennetun ja luonnonympäristön havainnointiin yhdessä ihastelemalla ja ihmettelemällä sitä
2. Lähiympäristöön tutustuminen retkeillen kävellen, pyöräillen, muksubussilla, joukkoliikennettä käyttäen
3. Yhteisestä ympäristöstä huolehtiminen
 - Jokamiehenoikeudet
 - vastuu omasta toiminnasta
4. Yhteistyö ja verkostoituminen lähialueen toimijoiden kanssa
5. Oman päiväkodin ja lähialueen historiaan tutustuminen

Varhaiskasvatus luo perustaa ekososiaaliselle sivistykselle niin, että ihminen ymmärtää ekologisen kestävyys edellytys sosiaaliselle kestävyydelle ja ihmisoikeuksien toteutumiselle.

► *Terveellinen ja kestävä elämäntapa s. 26*

Lapsia ohjataan kunnioittamaan luontoa, sen kasveja ja eläimiä. Ympäristökasvatuksella edistetään kestävään elämäntapaan kasvamista sekä siinä tarvittavien taitojen harjoittamista. Näitä käytännön taitoja ovat esimerkiksi roskaamaton retkeily, kohtuullisuuden ja säästäväisyyden opettelu, ruokailuun liittyvä vastuullisuus, energian säästäminen sekä jätteiden vähentäminen esimerkiksi kierrätyksen, tavaroiden korjaamisen ja uudelleenkäytön avulla. Samalla lapsia ohjataan kiinnittämään huomiota tekojen vaikutuksiin.

► *Tutkin ja toimin ympäristössäni s. 79*

Toimintavinkkejä:

1. Ohjataan lapsia huolehtimaan omista ja yhteisistä leikki- ja toimintavälineistä
2. Välineiden mahdollinen korjaaminen
3. Kierrätysmateriaalien käyttö ja uusiokäyttö
4. Aineettomat lahjat ja joulukalenteri
5. Ekologisesti kestävät ja harkitut hankinnat
6. Kiertotalouden periaatteiden mukaista toimintaa mm. uusiopaperin valmistaminen sanomalehdestä

Kaikessa toiminnassa huomioidaan ekologisesti, sosiaalisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti kestävä elämäntavan välttämättömyys. Arjen valinnoilla ja toiminnalla ilmennetään vastuullista suhtautumista luontoon ja ympäristöön. Varhaiskasvatuksessa edistetään välineiden ja tilojen yhteiskäyttöä, kohtuullisuutta, säästäväisyyttä, korjaamista ja uusiokäyttöä.

► *Hyvinvointi, turvallisuus ja kestävä elämäntapa s. 39*

Ympäristökasvatuksen tavoitteena on vahvistaa lasten luontosuhdetta ja vastuullista toimimista ympäristössä sekä ohjata heitä kohti kestävä elämäntapaa.

Ympäristökasvatuksella edistetään kestävä elämäntapaan kasvamista ja siinä tarvittavien taitojen harjoittamista.

Eri kasvi- ja eläinlajien tunnistamisen harjoittaminen vahvistaa luonnon tuntemusta. Luonto voi olla myös esteettisen kokemuksen ja rauhoittumisen paikka. Lapsia ohjataan kiinnittämään huomiota tekojen vaikutuksiin.

► *Tutkin ja toimin ympäristössäni s. 79*

Toimintavinkkejä:

1. Veden kiertokulku luonnossa
2. Retket erilaisten vesistöjen äärelle ja niiden suojeleminen
3. Lajikorttien toiminnallinen ja pedagoginen käyttö
4. Luonnonilmiöiden tutkiminen erilaisilla menetelmillä
5. Lähiympäristön hyödyntäminen oppimisympäristönä
6. Ekologisen elämäntavan välittäminen lapsille ja perheille
7. Jätteen syntyä vähentäminen ja lajittelu esim. ekologisesti pakatut retkieväät
8. Myönteisten luontokokemusten kautta mahdollistetaan luonnon arvostaminen, kunnioittaminen ja suojeleminen

Huom!

Tavoitteiden 6–7 toimintavinkit soveltuvat myös näihin tavoitteisiin 13–15.

16 RAUHA, OIKEUDEN- MUKAISUUS JA HYVÄ HALLINTO

Varhaiskasvatuksessa pidetään huolta koko yhteisön fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta turvallisuudesta.

► *Hyvinvointi, turvallisuus ja kestävä elämäntapa s. 39*

Turvallisen ja hyväksyvän ilmapiirin luominen on varhaiskasvatuksen henkilökunnan tehtävä. Varhaiskasvatuksen laadukas pedagogiikka ja yhteistyö huoltajien kanssa on osa kiusaamisen ehkäisyä.

► *Kiusaamiselta ja häirinnältä suojaaminen s. 43*

Varhaiskasvatussuunnitelma on perustana toiminnan suunnittelulle, arvioinnille ja kehittämiseksi. Pedagogisen toiminnan arviointia toteutetaan monella tasolla: lapsi - kasvattaja - tiimi - yksikkö - alue - johtaminen - varhaiskasvatuspalveluiden hallinto

► *Pedagogisen toiminnan arviointi, kehittäminen ja seuranta Oulussa s. 109*

Toimintavinkkejä:

1. Pohditaan lasten kanssa YK:n lapsen oikeuksien sopimusta
2. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen ja tukeminen
3. Lasten ja perheiden arvostava ja lämmin kohtaaminen
4. Kiusaamisen ennaltaehkäisyn suunnitelma kirjataan ryhmävasuun ja esiopetuksessa yksikkökohtaiseen oppilashuoltosuunnitelmaan
5. Koko päiväkodin yhteiset toimintahetket, -retket, -päivät, -viikot
6. Toiminnan pedagoginen dokumentointi, arviointi ja kehittäminen

17 YHTEISTYÖ JA KUMPPANUUS

Huoltajalle järjestetään mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa lapsensa varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin. Lisäksi huoltajille järjestetään säännöllisesti mahdollisuus osallistua paikallisen ja yksikkökohtaisen varhaiskasvatuksen suunnitteluun ja arviointiin.

Kunnan on varhaiskasvatusta järjestäessään toimittava yhteistyössä opetuksesta, liikunnasta ja kulttuurista, sosiaalihuollosta, lastensuojelusta, neuvolatoiminnasta ja muusta terveydenhuollosta vastaavien sekä muiden tarvittavien tahojen kanssa.

► *2.1 Varhaiskasvatuksen järjestämistä ohjaavat velvoitteet s. 17*

Varhaiskasvatus on osa kulttuurisesti muuntuvaa ja monimuotoista yhteiskuntaa. Kulttuurinen moninaisuus nähdään voimavarana.

► *Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus s. 38*

Toimintavinkkejä:

1. Kahvihetket vanhemmille
2. Koko perheen tapahtumat
3. Isovanhempien päivä
4. Vanhempaintoimikunta
5. Perheiden kanssa tehtävässä yhteistyössä käytetään tarvittaessa tulkkipalvelua
6. Koko päiväkotikasvattaa; eri ammattiryhmien välinen yhteistyö (esim. kiinteistöhuolto, keittiö, siivous)
7. Yhteistyö lähialueen muiden toimijoiden kanssa (esim. asukastuvat, palvelutalot, yhdistykset)
8. Yhteistyö kaupungin eri toimialojen kanssa (esim. kirjasto, liikuntapalvelut, museot)
9. Toiminnassa voidaan huomioida esim. Nenäpäivä, YK:n päivä, Unicef-kävely

Lähteet:

- Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018 ja Oulun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma
- Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014 ja Oulun kaupungin paikalliset linjaukset
- Oulu Oivaltaa 2020-2026 - Kaupungin sivistysohjelma
- Ympäristöohjelma 2026 – kohti hiilineutraalia Oulua
- Siku:n ympäristöohjelma
- YK:n lastenoikeudet
- YK:n ihmisoikeudet

Kannen kuva: Moona-Anitta Riihimäki ja Jussi Tomberg

Piirroksat: Mika Kolehmainen

Julkaisun toimitus: Alakööki

Graafinen suunnittelu ja paino: Monetra Oulu Oy, Painatuspalvelut (Soili Aalto-Hirvelä)

OULU | *Varhaiskasvatus*

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

